

מיתוסים ואתוסים ציונים וישראלים

מספר קורס : 212.5516

ד"ר מרקוביץקי יעקב

זמני הקורס: תשע"ה, סמסטר א', יום ו', 8:00 - 11:00.

שעת קבלה: ימי ו', 11:00-12:00, בתיאום מראש עם המרצה.

מטרת הקורס: הבנת תפקידו המכונן והמשמעותי של המיתוס בתהליך הבניית האומה. המיתוסים הציוניים שטופחו נועדו לחזק את אחיזת התנועה הציונית בארץ ישראל בתקופה העותמנית ובתקופת המנדט, כמו גם בשנותיה הראשונות של מדינת ישראל. במסגרת הקורס יבחנו נרטיבים בולטים שטופחו והפכו למסד ולנדבך בבניית החברה היישובית.

Course objectives:

The course introduces the main role and significance of the myths in the process of nation building, during the Ottoman and the Mandatory periods and also during Israel state first decade. The course will deal with the main narratives which influenced the essence of Israel and Zionist movement.

תוכנית הקורס:

קריאה	נושא	שבוע מס'
סמית – עמ' 19-43	מיתוסים ואתוסים בתהליך הבנייה לאומית	1
אוחנה – עמ' 68-95	מיתוס האדם החדש בציונות	2
אוחנה – עמ' 166-182	החוויה המשיחית בציונות – חילוניות מול דתיות	3
אוחנה וויסטרליך – עמ' 11-40	אנלוגיות היסטוריות בהבניית מיתוס: העליות החלוציות	4
שפירא – פרקים 3-4	אנלוגיות היסטוריות בהבניית מיתוס: הציונות והביטחון	5
אוחנה וויסטרליך – עמ' 11-40	קהילת הזיכרון: סוגיות נבחרות של נרטיבים בולטים	6
אוחנה – עמ' 228-233	הפוליטיקה של הזיכרון – המבחן הציוני	7
אוחנה- עמ' 290-329	המיתוס הצלבני, המיתוס הכנעני והאתוס הציוני	8
מרקוביץקי- גחלת לוחמת, עמ' 109-113	המאבק להקמת המדינה: מיתוס הצבר הלוחם, עולי גרדום כהרוגי מלכות	9
מרקוביץקי- גחלת לוחמת, עמ' 160-170	מיתוסי מלחמת העצמאות: מעטים מול רבים, לטרון	10
מרקוביץקי- גחלת לוחמת, עמ' 131-155	מיתוסי מלחמת העצמאות: הפלמ"ח במבחן קרבות	11
מרקוביץקי- חלום פטרה	מיתוס מדינה בהתהוותה: ההליכה לפטרה	12
	מיתוסים ואתוסים במבחן קיומי- סיכום הקורס	13

דרישות הקורס:

נוכחות חובה, לפחות ב-80% מההרצאות.
מבחן מסכם על החומר הנלמד בקורס וחומר הקריאה.

הרכב הציון:

המבחן מהווה 90% מהציון הסופי. 10% נוספים יינתנו על נוכחות ומעורבות בשיעורים

קריאת חובה:

1. אוחנה, ד' (2008). לא כנענים לא צלבנים ירושלים: כתר.
2. אוחנה, ד' וויסטרליך ר' (1996). מיתוס וזיכרון. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
3. סמית, א' (2003). האומה בהיסטוריה. ירושלים.
4. סיוון, ע' (1991). דור תש"ח זיכרון ומיתוס. תל אביב.
5. מרקוביצקי, י' (1995). גחלת לוחמת - גיוס חוץ לארץ במלחמת העצמאות. תל אביב: ההוצאה לאור, משרד הביטחון.
6. מרקוביצקי, י' (2004). חלום פטרה – ההולכים אל מוות. כיוונים חדשים, 216-230.
7. שפירא, א' (1999). חרב היונה-הציונות והכוח. תל אביב: עם עובד.